

Munkahelyi veszélyek és ártalmak megelőzése a magánbiztonsági iparágban 3. rész

ÉLŐERŐS ÉS FELÜGYELETI SZOLGÁLTATÁS – EURÓPAI KÉPZÉSI KÉZIKÖNYV

Az UNI-Europa, a CoESS, a Brüsszeli Université Libre koordinálásával, több nemzeti biztonságvédelmi intézet és hat ország projektcsoportjainak közreműködésével született meg az a képzési kézikönyv, melyet olvasóink figyelmébe ajánlunk. A kézikönyv magyar fordítását a Magánbiztonsági Ágazati Párbeszéd Bizottság kezdeményezte. Publikálása a Detektor Pluszban a kiadó és az MBÁPB közötti megállapodás eredménye.

Előző publikációink lapunk 2008. évi 10–11., valamint 12. számában jelentek meg.

AZ EGÉSZSÉGRE GYAKOROLT HATÁSOK

Az erőszakoskodás, más egészségkárosító hatásai mellett, stresszt és depressziót okozhat, alacsony önértékelés és bűnösség érzetét keltheti, fóbákat, alvászavart és étkezési rendellenességeket stb. eredményezhet. Ezen állapotok következményei a depressziótól a gyógyszerfüggőségen át egészen az öngyilkosságig terjedhetnek.

AZ ERŐSZAKOSKODÁST ÉS SZEXUÁLIS ZAKLATÁST MEGELŐZŐ INTÉZKEDÉSEK

A munkáltató köteles

- ▶ Egyértelművé tenni a potenciális elkövetők és áldozatok számára, hogy az erőszak semmilyen formája sem elfogadható vagy tolerálható.
- ▶ Meghatározni az alá- és fölérendeltségi viszonyokkal együtt járó kötelezettségeket az ilyen helyzetek kialakulásának megelőzése érdekében.
- ▶ Gyorsan és pártatlanul kivizsgálni a TÉNYEKET.
- ▶ Biztosítani, hogy a panaszok ne vezethessenek megtorláshoz.
- ▶ Biztosítani mind az áldozatokat, mind az elkövetők anonimitását.
- ▶ A kockázatokat és megelőző intézke-

déseket érintő tájékoztatást és képzést nyújtani a munkatársaknak.

A munkáltató számára ajánlott

- ▶ Egy vagy több megbízható munkatárs kiválasztása, akik közvetlen kapcsolatban lehetnek az áldozattal, és támogatást nyújthatnak számára.
- ▶ Olyan eljárások alkalmazása, melyek segítenek az áldozatoknak, és biztosítják a munkahelyre való visszailleszkedésüket.

A munkavállaló köteles

- ▶ Azonnal közölni, ha egy helyzetet vagy viselkedésformát elfogadhatatlannak talál.
- ▶ Megakadályozni a probléma kifejlődését.
- ▶ Nyíltan beszélni a problémáról az együtt dolgozó kollégákkal.
- ▶ Kritikus távolságot tartani (és nem okozni keresni a helytelen bánásmód igazolására).
- ▶ Tájékoztatni a személyzeti vagy humán erőforrás-vezetőt/munkavédelmi képviselőt.
- ▶ Követelni, hogy a cég vezetői folytatásnak vizsgálatot és tegyenek lépéseket, amennyiben nem ő az egyetlen érintett személy.

KUTYÁKKAL KAPCSOLATOS VESZÉLYEK

Kutyák használata egészségügyi kockázatot jelenthet a velük együtt dolgozók számára.

A kutyák használatával együtt jár a balesetek (harapások stb.) kockázata szintúgy, mint a biológiai kockázat a különböző kórokozókval való érintkezés következtében. Ezek a mikroorganizmusok okozhatnak fertőzést, allergiát vagy mérgezést is, miután egy harapást követően seben vagy a nyálkahártyán keresztül behatolnak az emberi szervezetbe. Ide egyébként szájon át vagy belégzés útján is bekerülhetnek. A kutyák használatából eredő veszélyek különösen érintik az iparág munkavállalóit, közülük is főként azokat, akik kutyákkal dolgoznak, valamint azokat a biztonsági őreket, akik kutyás csoportok tagjaiként tevékenykednek.

■ Kockázati tényezők

- ▶ Ha a kutya rosszul kiképzett, túl agresszív, beteg vagy kiszámíthatatlan a viselkedése.
- ▶ A kutya helytelen tartása. Ha túl sok személy dolgozik egyazon kutyával, ezek szerepüktől függően különböző parancsszavakat használnak, rosszak a kutya életkörülményei, nem kielégítő az etetése és orvosi felügyelete (oltások, rendszeres állatorvosi ellenőrzés hiánya).
- ▶ A kutyatartó. Képzetlen vagy nem megfelelően képzett a kutyával való bánásmód terén, nem tartja be az alapvető higiéniai előírásokat, nem gondoskodik kielégítően a kutyáról, agresszív vagy nem megfelelő viselkedést tanúsít a kutyával szemben.

■ Megelőző intézkedések

A munkáltató köteles

- ▶ Megbizonyosodni arról, hogy a kutyatartó megfelelő oktatásban részesült, és rendelkezik a szükséges képesítésekkel.
- ▶ Biztosítani a kutyák megfelelő kiképzését.
- ▶ Eltávolítani azokat a kutyákat, melyek már nem felelnek meg a követelményeknek (akár azért, mert túl agresszívvé válnak, vagy mert a teljesítményük nem éri el a kívánt színvonalat).
- ▶ Biztosítani, hogy a kutyák elhelyezése és etetése megfelelő legyen (tiszt és rendben tartott kennelek).
- ▶ Biztosítani minden higiéniai és oltási előírás betartását.
- ▶ Megtenni a megfelelő intézkedéseket arra az estre, ha egy kutyával több személy is dolgozik, hogy mindannyian ugyanazokat a parancsszavakat használják.

A munkavállaló köteles

- ▶ Követni a képzés során kapott utasításokat.
- ▶ Betartani a póráz és szájkosár használatára vonatkozó előírásokat.
- ▶ Letakarni vagy védelemmel ellátni minden olyan sebet vagy sérülést, melyen keresztül a mikroorganizmusok behatolhatnak a szervezetébe.
- ▶ Megfelelni az alapvető higiéniai feltételeknek: evés, ivás vagy dohányzás előtt minden alkalommal kezet kell mosni.
- ▶ Kielégítően gondoskodni a kutyáról és megfelelően viselkedni vele.

- ▶ Tájékoztatni a munkáltatót minden kutyával kapcsolatos incidensről, a kutya váratlan viselkedéséről vagy bármilyen más, a kutyát érintő tényezőről, mely veszélyeztetheti a saját vagy mások egészségét és biztonságát.

■ Az egészségre gyakorolt hatások

A kutyák okozhatnak könnyebb sérüléseket, mint például sebeket, karcolásokat, horzsolásokat és súlyosabb sérüléseket (harapások stb.). Betegségeket szintén okozhatnak fertőzés vagy allergia révén, melyek származhatnak baktériumoktól, gombáktól, vírusoktól vagy más parazitáktól.

FEGYVEREK KEZELÉSE

A fegyverek használatát szabályozó nemzeti törvények nagymértékben különböznek országról országra.

Néhány országban a magánbiztonsági őrök számára a lőfegyver viselése nem engedélyezett. Azokban az országokban, ahol ez megengedett, egész sor rendelkezést kell betartani a fegyverviselési engedélyekre és a lőfegyverek használatát és tárolását oktató képzésre vonatkozóan. Nagy általánosságban a lőfegyverek használta bizonyos tevékenységekre/állásokra korlátozódik (főként pénzszállításra, katonai felszerelések, nemzetbiztonsági szempontból fontos létesítmények őrzésére vagy testőrök esetében személyek védelmére).

A lőfegyverekkel kapcsolatos baleseteket okozhatja véletlenül elsült fegyver, eltévedt golyó, repeszdarabok vagy egyéb anyagok, különösen lögyakorlatok alatt. A balesetek viszonylag ritkák, és gyakran gondatlanság vagy a kiképzés hiánya okozza őket, de halállal is végződhetnek.

A lőfegyverekkel kapcsolatos kockázat különösen érinti az iparág munkavállalóit, közülük is főleg a testőrfeladatokat teljesítőket, valamint azokat, akik bizonyos speciális objektumok felügyeleti tevékenységét látják el.

■ Kockázati tényezők

- ▶ A fegyver: ha rossz állapotban van (rosszul működik vagy nem megfelelő a karbantartása stb.).
- ▶ A lőszer, ha rossz állapotban van (lejárta a szavatossága, sérült stb.).
- ▶ Nem megfelelőek a töltő-ürítő helyek.

- ▶ A környezet: elégtelen klimatikus és környezeti feltételek, egyenetlen padló, instabil támasztófelület stb.
- ▶ A lőfegyver helytelen viselése: alkalmatlan tok, rögzítetlen fegyver stb.
- ▶ Helytelen tárolási körülmények: nem megfelelő hőmérséklet és páratartalom, a fegyverek és lőszer egy helyen való tárolása, őrzés, biztonsági rendszer hiánya stb.
- ▶ A biztonsági őr: ha semmilyen vagy nem kielégítő kiképzésben részesült, nem törődöm a viselkedése, alkohol, drog vagy gyógyszer hatása alatt használja a lőfegyvert, egyáltalán nem vagy nem rendeltetésszerűen használja az egyéni védőeszközt stb.

■ Megelőző intézkedések

A munkáltató köteles:

- ▶ A munkavállalókat jó minőségű lőfegyverekkel felszerelni, és biztosítani, hogy azokat jó állapotban tartsák.
- ▶ Biztosítani, hogy a lőfegyverek karbantartását hozzáértő szakemberek végezzék.
- ▶ A fegyvereket a célnak megfelelő helyen tárolni.
- ▶ Fegyverhasználatot oktató kiképzést nyújtani az érintett munkavállalók számára.
- ▶ A munkavállalókat megfelelő személyi védőfelszereléssel ellátni (védőszemüveg és füldugó) a lögyakorlatok idejére.
- ▶ A munkavállalókat bizonyos időközönként pszichotechnikai teszteknek alávetni, és kötelezni őket rendszeres lögyakorlatok végzésére.

A munkavállaló köteles:

- ▶ A kapott utasításoknak és kiképzésnek megfelelően használni a fegyvert.
- ▶ A fegyvert nagyon óvatosan és felelősséggel kezelni.
- ▶ A fegyverrel vagy lőszerrel kapcsolatos bármilyen rendellenességet (vagy meghibásodást) jelenteni.
- ▶ Biztosítani, hogy a fegyver jó állapotban legyen és jól működjön.
- ▶ Betartani a fegyver tárolására vonatkozó szabályokat.
- ▶ A fegyvert kizárólag az erre megfelelő pszichológiai és fizikai állapotban kezelni és használni.
- ▶ Megelőzni, hogy a fegyverhez mások is hozzáférjenek (például lopás útján). ➤